

Podobica v gozdu.

(Dogodba iz življenja.)

(Konec.)

Se tisto jutro se je orožnikom naznanila tatvina. Jaz nisem imel niti pojma o obsegu in posledicah naše nesreče, ker bil sem premlad.

Hladnokrvno sem sedel pred hišo na klopi in glavno nesrečo zame smatral sem seveda le vkradeno čedno birmsko obleko. Vendar-le zaradi tega otožen in zamišljen pozabim tisto jutro popolnoma na šolo. Jako neljubo mi je bilo to, zlasti zaradi tega, ker so imeli dan gospod katehet in ne bodem mogel toraj gledati lepih podob. Morda pa bodo zopet delili male podobice?

Na spomin mi pride ona čudna podobica, ki sem jo prejel prejšnje poletje v šoli in katero sem pustil čez zimo na drevesu pri studencu. Najdem jo li še tam? Baš danes jo hočem zopet videti!

Letim doli k studencu, razgrnem na smreki zelenje in zares — podobica je še skoraj nespremenjena, le od zadnje strani je prišlo do nje nekaj mokrote.

Sedaj sem te, podobica, vendar jedenkrat zopet videl. Namenjen oditi, čutim nekaj rahlo pasti na svoj klobuk. Pa kaj to, da mi za vrat padajo z drevesa drobne smeti.

Pogledam na drevo, pa ne opazim ničesar, pač pa se sliši neko lahko praskanje po drevesu.

Stopim nekaj korakov nazaj in pogledam v vrh smreke. Sedaj šele zapazim vitko rujavkasto živalico z dolgim kosmatim repom.

Jaz poprej še nikdar nisem videl žive veverice, a vendar sem jo spoznal na prvi hip in hotel sem si jo nekoliko natančneje ogledati. Toda to me je stalo mnogo truda.

Kakor hitro me zagleda veverica pod smreko, spusti se hitro kakor blisk na drugo, iz te na tretjo, četrto in daljne smreke; jaz pa radoveden, kam pojde živalica potem, ko ji zmanjka v bližini smrek, dirjam za njo.

Smrek ni hotelo zmanjkati; jaz pa dirjam še vedno za kosmato živaljo precej daleč v teman gozd.

Večkrat je nakrat zmanjkalo veverice na smrekah, da je nisem videl nikjer več, pa se prikaže zopet kje izza veje in skakanje se iz nova prične.

Sedaj je bila na drevesu, kjer naprej za več korakov ni bilo v bližini nobenega drevesa več. Radoveden, kaj počne živalica sedaj, mečem za njo suhe storže.

„No, sedaj sem te vendar spravil v zadrego“, si mislim, ko se veverica niti ne gane več na drevesu. „Ne pustim te nazaj z lepa“, grozim se ji.

Končno pa se temu iskanju in metanju storžev vendar naveličam.

Sedem na trohlen štor in gledam pred-se po gozdu. Nekaj časa sedim že tu, ko se ozrem zopet na smreko, kjer sem pustil veverico. Glej no! ravno na nasprotni strani pleza tiho po deblu doli, ter skoči na tla.

„Sedaj te imam, stvar ti kosmata!“ si mislim; a ko me veverica zagleda, je kakor blisk zopet na bližnjem drevesu.

Uverjen sem bil sedaj, da živalice, ki je urnejša od mene, ni moč ugnati in da je moje delo zastoj.

Krenem nazaj proti domu, pustivši veverico v miru.

Nazaj gredoč po gozdu, dospem do male podzemeljske votline, ki je bila v nekem plazu precej dobro skrita in z mahom zaraščena. Poznal sem to votlino.

V njo smo se skrivali vaški otroci po leti, nabiraje jagode in črnice.

Danes pa je vhod v to jamo z mahom popolnoma zadelan in zatlačen; zakaj neki?

Kdo bi bil to napravil in kdaj, saj vendar sedaj čez zimo ni nikdo imel tu ničesar opraviti.

Stopim bliže, dregnem z nogo v stlačeni mah in glej, notri v votlini vidim veliko belo rjuho za vogle skupaj zvezano, ven molijo pa moje ukradene hlače.

Sedaj zdirjam z neizrečenim veseljem domov. Cule nisem mogel s seboj vzeti.

Ko stopim doma v hišo, najdem tu očeta, za mizo pa sedi brkast orožnik, ki je imel puško s svitlim bodalom k mizi prislonjeno in je v svojo knjigo nekaj

pisal. Jaz se tega čuvaja pravice, prav za prav njegovega groznega orožja, tako prestrašim, da zbežim naravnost nazaj v vežo.

„Kje si se potepal?“ kličejo me oče nazaj. Stopim plaho v sobo s povešenimi očmi in opravičujem svojo odsotnost iz doma.

„V gozdu sem bil“, pravim, „in tam v tisti jami sredi gozda je skrita naša obleka.“

„Kje si videl obleko?“ pristrižejo mi oče besedo.

„Tam v podzemeljski jami, kjer se skrivamo mi pred nevihto — skrita je velika cula; jaz je nisem mogel sam nesti domov.“

„Morda je denar tudi v jami“, pristavi hitro orožnik, stlači knjigo v svojo torbo, vrže naglo puško čez ramo in potrka mene po plečih, rekoč: „Nič se ne boj, fant; le pojdi hitro z nama in pokaži, kje je skrita cula.“

Vsi trije hitimo naravnost v gozd. Prišedši v jamo, razveže orožnik culo. Obleka se najde vsa. Tudi očetova listnica, v kateri so bili shranjeni bankovci, je mej obleko, a prazna je, denarja ni. Oče prebledijo kot zid.

„Veste kaj, oče“, pravi orožnik: „Tat je zvit zločinec in če se ne motim, zasledujejo oblastva to človeče že precej dolgo. Vjeti se ne dá, ker potuje le po noči, po dnevi pa se ne upa mej ljudi in se skriva le po šumah in gozdih.“

„Verjemite mi, tat ne bo daleč od vaše vasi ter bode prišel gotovo še nocoj po culo; če bi je ne mislil vzeti, bi je ne bil tu skrtil.“ „Jaz ostanem sedaj tukaj in tudi še nocojšno noč. Če se mi posreči ptička zasačiti, potem je tudi mogoče, da dobimo še denar pri njem; če pa ne pride nocoj po svoj plen, tedaj pride jutri večer.“ „Pustite culo za sedaj tukaj, vidva pa pojdita domov.“

Nestrpno so pričakovali oče večera.

Takoj ko se zmrači, vzamejo oče doma dve odeji in gredó v gozd pomagat stražiti orožniku.

Drugo jutro je bil že dan, ko pridejo oče domov z odejama in nevoljni naznanijo, da tatu ni bilo po culo in da hoče orožnik stražiti še prihodnjo noč, sedaj pa je moral oditi ter pride na večer nazaj, zatoraj ne kaže jame puščati čez dan brez straže.

Oče si najmejo sosedovega hlapca in oba odideta zopet stražit jamo.

Čakala sta celi dan na tatov prihod; proti mraku pa pride zopet orožnik in jima veli oditi večerjat.

Oče pridejo domov in po večerji se z nami vred vležejo k počitku. A to noč tudi niso imeli miru, da bi bili mogli zaspati. Godrnjaje vstanejo zopet iz postelje, vzamejo s seboj dve odeji in hajd v gozd; jaz v svoji radovednosti, kako se bode prijel tat, grem ž njimi.

Tiho stopava z očetom skoz temni gozd. Jamo sva kmalu našla. Orožnik, ki je bil skrit v jami, zakliče tiho: „Oče, ali ste vi“, in velí naj bova sedaj popolnoma mirna ter naj se kje skrijeva nekoliko više nad jamo.

Noč je bila precej temna in oblačna. Spomladni veter je rahlo šumljal po drevju in le redko kdaj se je izza temnih oblakov, ki so drvilí nad nami vedno v jedno smer naprej, — malo prikazala bleda luna. Pogosteje pa sta se oglašala čuk in sova više v gozdu, kjer se začinja staro bukovje.

Rahlo sva vlekla z očetom na uho, od katere strani bode prilomastil k jami tat.

V domačem zvoniku bije ura najst, in zamolklo odmevajo udarci zvona po gozdu. Prava gozdna tišina nastane.

Nakrat pa potegne veter močnejše in tam pa tam pada z dreves suhljad in suhi storži in pri vsakem najmanjšem šumenju že mislim, da se približuje tat; orožnik pa se še vedno ne oglasi.

Moralo je že biti blizo polnoči, ko se nakrat sliši, kot bi se lomila suhljad pod nogami in tudi po bližnjem grmovju že šumi, kot da bi se kdo tiho plazil proti jami.

„Slišiš ga? sedaj pride“, dregnejo me oče rahlo v hrbet in vlečejo pol sedeč tanko na uho. Očividno je bil tat zgrešil pot k jami in je sedaj semtertja brskal po grmovju in iskal jamo. Nakrat pa zakriči orožnik s tako silo svoj „stoj!“, da se strahu zganem po celem životu in srce mi vtripa.

Oče skočijo kvišku, vržejo odejo raz sebe in planejo doli k jami. „Ga že imamo“, zakliče orožnik,

slišim pa tudi nek proseč glas: „Za Božjo voljo, prosim, pustite me!“

Res vidim, ko pridem tudi jaz k jami, tri osebe tam stati. Oče potegnejo po hlačah vžigalico in posvetijo hudobnežu pod nos. Videl sem ga nesrečneža, kako je zrl pred-se povešenih očij, preplašen ter tresel se na vsem životu. Bil je oni človek, ki je pred dvema dne-voma prosil prenočišča. Uvidel je sedaj, da zanj ni več rešitve, kajti orožnik ga je držal trdno za tilnik s svojo krepko roko, zatorej je obmolknil popolnoma in s povešenimi očmi je zrl orožniku v obraz.

„Kaj iščeš tu“, zagrmi orožnik nad ničvrednežem, ta pa molči in kmalo za tem zarožlja svetla veriga in tat je vklenjen.

„Kje imaš ženo in otroka?“ vpraša orožnik dalje. „V trgu prenočujeta“, izgovarja se tat. „Kje je ukradeni denar?“ „Jaz nimam nobenega denarja, preiščite me, jaz ga nimam in ga tudi nisem našel“, taji odločno hudodelnik.

Orožnik preišče in pretiplje tujcu vse žepe in obleko, denarja ne najde. Oče se komaj premagujejo, da ne bi se lotili hudodelnika z debelo gorjačo, ki so jo imeli s seboj.

Nato naloži orožnik culo tujcu na rame, ta jo mora nesti na naš dom, orožnik stopa za njim, oče in jaz pa za njima.

Ko pritiramo človeka z obleko na hrbtu domov, pokličejo oče mater, duri se odpró in ko zagledajo mati vklenjenega tujca s culo na rami, zažari se jim obraz, ne morejo se več premagati in udarijo hudobreža s pestjo s tako silo po obrazu, da se mu iz nosa ulije kri in že so namerili pest na drugi, še morda močnejši vdarec, ko prime mater orožnik za roko, rekoč: „Pustite ga, kaznovali ga bodo drugi!“

Mati napravijo v hiši luč, tat odloži svojo culo v kot in nato začne orožnik še jedenkrat natanko preiskovati hudobneža. Ta mora naposled sezuti tudi čevlje, a denarja ni nikjer in tat neče o njem ničesar vedeti.

Oče, vsi srditi, ne vedô, kaj bi počeli s človekom in kako bi maščevali njegov zločin; pač slabo bi se bilo hudobnežu godilo, da bi ta ne bil v varstvu orožnikovem.

Orožnik pregleda še jedenkrat notranje dele tujčeve obleke in ko preišče in pretiple telovnik, zapazi, da na znotrajni strani visi od šiva konec niti; vidi se, da je na tem mestu podoleka le prav površno in v naglici prišita. Ko prime potem orožnik telovnik z obema rokama, sliši se natanko šumeti papir, ki je zašit v obleki in ko potem še potegne in iztrga nit iz šiva, prikaže se na naše neizrečeno veselje in začudenje vseh osem bankovcev.

„Hvala Bogu nebeškemu“, vzdihnejo globoko oče, ter videti jim je, kot da bi se jim odvalil težak kamen od srca.

Ko se še stariša globoko zahvaljujeta orožniku za njegovo naporno, vstrajno delo in pomoč, mora se hudodelnik pripraviti na pot in vklenjenega odvede orožnik v preiskovalni zapor.

* * *

Naša škoda je bila seveda popolnoma povrnjena, a to pa le vsled previdnosti človekoljubnega in vrlega orožnika. Da pa sem našel culo v jami in da se je prijel tam tat z denarjem vred, to pa se je dandanes zahvaliti jedino le — moji podobici v smreki — kar mi bodeš pritrtil dragi bralec sam.

Cirilček naš.

Cirilček naš bi zgrizel rad,
Kar v rokico vlovi,
A siromaček je premlad
In v ustih zoba ni.

Dobil je konja iz lesa,
Za rep mu je piščal;
Cirilček, ki je ne pozna,
Je glavo v usta djal.

Oblizal je žival tako,
Da nima ujde več,
A deček naš je sam zato
Po celem licu rdeč.

In mati, zagledavši ga,
Kričé: „Krvav! Krvav!“
Cirilček se jim nasmehlja,
Pobarvan je — a zdrav!

L. Černež.

